

Ekonomika organizací

Sdružování organizací

Sdružování organizací

- Cíle sdružování organizací
- Druhy sdružování organizací
- Formy sdružování organizací
 - Konsorcium
 - Kartel
 - Zájmové sdružení
 - Koncern
 - Trust
 - Joint Venture
 - Franchising

Sdružování organizací

Zvětšování organizací:

- přirozený růst organizací
- růst sdružením organizací

Sdružení organizací mohou mít charakter:

- kooperace
- koncentrace

Charakter sdružení

- horizontální sdružování organizací
- vertikální sdružování organizací
 - zpětně
 - dopředu
- konglomeráty (diagonální sdružování organizací)

Cíle sdružování organizací

- zvýšení hospodárnosti,
- posílení konkurenční schopnosti,
- snížení podnikatelského rizika,
- získání hospodářskomocenské pozice,
- vytváření hospodářských svazů.

Cíle sdružování organizací

Důvodem spojení může být dosažení **výhod ve funkčních oblastech:**

- nákup,
- výroba,
- odbyt,
- výzkum a vývoj,
- finance,
- ostatní cíle.

Druhy sdružování organizací

Sdružování organizací lze typologicky vymezit prostřednictvím **kritérií**:

- způsob propojení hospodářské úrovně (výroba, odbyt, ...),
- trvání sdružení,
- intenzita propojení (hospodářská a právní samostatnost).

Druhy sdružování organizací

Podle **doby trvání**:

- trvalé sdružení a
- dočasné sdružení.

Podle vlivu sdružení organizací na jejich právní a hospodářskou samostatnost.

- **právní samostatnost** – zachování si právní struktury
- **hospodářská samostatnost** – možnost přijímat svá podstatná rozhodnutí bez přinucení zvnějšku

Přehled základních forem sdružování podniků

- **Konsorcium**
- **Kartel**
- **Zájmové sdružení**
- **Koncern**
- **Trust**
- **Joint Venture**

Konsorcium

Konsorcium je dočasné horizontální sdružení organizací, při němž zůstává členům zachována hospodářská i právní samostatnost.

Kartel

Kartel je trvalé horizontální nebo vertikální sdružení organizací, jejichž hospodářská i právní samostatnost zůstává po spojení zachována.

Nejznámější **formy kartelů**:

- cenový kartel,
- podmínkový kartel,
- územní kartel,
- množstevní kartel.

Zájmové sdružení

Zájmová sdružení jsou trvalá horizontální sdružení organizací, jejichž hospodářská i právní samostatnost zůstává zachována.

Koncern

- **Holdingová společnost** (ovládající, mateřská společnost)
- **Dceřinná společnost** (ovládané, podřízené subjekty)

V praxi se rozlišují:

- **čistá holdingová společnost** (zaměřuje se na držení a správu většinových účastí v právně samostatných dceřiných společnostech a výkon s tím spojených funkcí)
- **smíšená holdingová společnost** (stávající základní organizace převezme akcie ostatních sdružených organizací nebo založí nové dceřiné společnosti a původní provozní činnost si zachová).

Trust

Trust je trvalé horizontální, vertikální nebo diagonální sdružení organizací, při němž dochází k zániku jejich původní právní a hospodářské samostatnosti.

Existují dva druhy trustu:

- Kombinace
- Anexe

Joint Venture

Joint Venture je trvalé sdružení horizontálního nebo vertikálního druhu, při němž je zachována právní samostatnost a zaniká hospodářská samostatnost dvou nebo více organizací.

Franchising

Franchising je smluvně upravená kooperace právně i hospodářsky samostatných subjektů, při které poskytovatel franchisy (franchisor) poskytuje příjemci franchisy (franchisee nebo franchisant) právo prodávat produkty pod stanovenou obchodní značkou.

Poskytovatel franchisy dává příjemci franchisy dle smlouvy k dispozici po dobu trvání smluvního vztahu:

- obchodní jméno a značku svého podniku,
- metody a techniky provozního vedení,
- výrobní postupy, receptury,
- dodávání zboží,
- koncepci marketingu,
- školení personálu.

Franchising

Příjemce franchisy se naproti tomu ve smlouvě zavazuje:

- platit jednorázový nebo pravidelně se opakující franchisový poplatek,
- používat poskytovatelem franchisy předepsané metody obchodního vedení.